

Joanna Tokarczyk – Żmurkow

„Relacja światła i materii jako środek kreowania obrazu wielowymiarowego” - streszczenie rozprawy doktorskiej

Temat rozprawy doktorskiej dotyczy budowania przestrzennej formy malarskiej opartej na relacji pomiędzy materią a wewnętrznym światłem. Wynikiem projektu jest realizacja cyklu obrazów i obiektów powiązanych z oświetleniem. Poruszone zagadnienia odnoszą się do idei malarstwa wielowymiarowego – realizowanego w przestrzeni, z udziałem rozmaitych materii. Rozważane są zależności pomiędzy światłem a tworzywem transparentnym, nietransparentnym, reliefem, asamblażem, powierzchniami lustrzanymi i ażurowymi. W pracy omówione zostały konsekwencje wynikające z wielostronnego oglądu obiektów malarskich – uaktywnienie odbiorcy, mobilność poznawcza implikowana przez dzieło otwarte. Cechami tegoż dzieła są: zmienność zależnie od punktu obserwacji, wewnętrzna dynamika, generowanie przepływu zjawisk wizualnych. Poprzez te właściwości realizacje przestrzenne powiązane ze światłem otwierają pole interakcji pomiędzy nimi a widzem.

Treść rozprawy odnosi się również do wymiaru semantycznego obrazów i obiektów wielowymiarowych. Stanowią one plastyczną metaforę pewnych procesów, stanów fizycznych i emocjonalnych. Użycie przedmiotów o konkretnym znaczeniu i pochodzeniu buduje w nich aspekt osobisty.

Inspiracje będące punktem wyjścia w kreacji malarstwa wielowymiarowego wynikają z obserwacji działania światła w rozmaitych przestrzeniach. Zamierzeniem projektu doktorskiego było wdrożenie indywidualnych doświadczeń poznawczych w pracę malarską. Rozprawa przedstawiać ma sposoby wykorzystania zależności odkrytych w otoczeniu dla celów twórczych. Została też w niej omówiona działalność artystów ważnych dla rozwoju idei malarstwa wielowymiarowego, powiązanego ze światłem (np. Jana Chwałczyka, Włodzimierza Borowskiego, Władysława Hasiora, Franka Stelli, Niki de Saint Phalle, Tadeusza Kantora). Przywołane zostały również istotne dla zagadnienia odkrycia rzeźbiarki Katarzyny Kobre, dotyczące działania kolorem na formach przestrzennych.

Joanna Tokarczyk - Żmurkow